

Nová pravidla přístupného webu pro účely novely Zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy, provedenou zákonem č. 81/2006 Sb.

Kapitola A: Obsah webových stránek je dostupný a čitelný

---

1. Každý netextový prvek nesoucí významové sdělení má svou textovou alternativu.

Řada uživatelů nedokáže kvůli svému postižení nebo vybavení vnímat obrázky nebo jiná multimédia. Proto všechny obrázky, které mají informační význam, mají ve značce `<img>` uvedený atribut `alt`, který obsahuje textové vyjádření významového sdělení obrázku. Atribut `alt` rovněž obsahuje i části obrázkové mapy (prvek `<area>`) a odesílací obrázkové tlačítko formuláře (prvek `<input type="image">`).

Pokud obrázek žádnou významovou informaci nenese a je použit pouze jako dekorace, atribut `alt` má vždy prázdnou hodnotu.

Je-li obrázek použit kvůli odlišení, zda se stránkou pracuje skutečný člověk, nebo počítač (tzv. CAPTCHA), jsou uživatelům k dispozici i doplňkové metody, které umožňují toto odlišení provést (např. zvukový výstup, doplňkový běžný text atp.).

4. Multimediální prvky nesoucí významové sdělení jsou doplněny textovými titulky, pokud nejsou jen alternativou k existujícímu textovému obsahu.

Pokud tvůrce webových stránek poskytuje informace pomocí multimediálního prvku (videozáznam, audiozáznam atp.) a tyto informace nejsou jen doplňkovou alternativou k již existujícímu textovému obsahu, jsou uživatelům k dispozici textové titulky nebo jiný textový zápis.

Tato textová alternativa dostatečně umožňuje seznámit se s podstatou prezentovaných informací i uživatelům, kteří kvůli svému postižení nebo vybavení nemohou vnímat informace prezentované pomocí multimédií.

3. Informace sdělované prostřednictvím skriptů, objektů, appletů, kaskádových stylů, cookies a jiných doplňků na straně uživatele jsou dostupné i bez kteréhokoli z těchto doplňků.

Tvůrce WWW stránek musí počítat s tím, že uživatelé v důsledku svého postižení nebo vybavení nebudou moci používat některé doplňky ve svém prohlížeči. Webová stránka tedy obsahuje všechny podstatné informace, i když uživatel aktuálně nemůže používat JavaScript, Flash, applety, kaskádové styly (CSS), cookies či jiné doplňky internetového prohlížeče nebo operačního systému.

Web je rovněž bez těchto doplňků standardně ovladatelný, je k dispozici každá WWW stránka a každý odkaz je funkční.

4. Informace sdělované vizuální podobou webových stránek, tvary jednotlivých prvků, jejich velikostí, pořadím nebo umístěním jsou dostupné i v případě, že uživatel nemůže tyto aspekty vnímat.

Tvůrce WWW stránky nesmí spoléhat na to, že uživatelé uvidí vzhled webové stránky shodně jako on. Řada uživatelů používá taková výstupní zařízení, ve kterých není rozpoznatelné, že některý prvek je větší či menší, vpravo či vlevo, že je tučný, vyjádřený kapitálkami nebo jaký má přesně tvar apod. Není tedy možné vyjadřovat informační sdělení pouze vizuální podobou stránek či jednotlivých prvků.

Pokud tedy mají tyto vizuální aspekty důležitou informační hodnotu, jsou vždy uživatelům k dispozici i jiným způsobem, například pomocí běžného textu nebo sémantickými (významovými) značkami zdrojového kódu.

5. Informace sdělované barvou jsou dostupné i bez barevného rozlišení.

Pokud uživatel nedokáže kvůli svému postižení nebo vybavení správně vnímat barvy, všechny informace prezentované na webové stránce mu stále zůstávají srozumitelné. Je schopen rozpoznat význam a funkcionalitu jednotlivých obsahových prvků a zejména odlišit odkazy od ostatního textu.

Webová stránka tedy neobsahuje např. odkazy odlišené od okolního textu pouze jinou barvou nebo rozlišení významově různých obsahových částí pouze pomocí použité barvy (tj. např. povinné položky formuláře, jednotlivé části grafů atp.).

Všechny informace na webové stránce jsou rovněž dostupné i při zapnutí jiného barevného schématu operačního systému, než je standardní nastavení.

6. Barvy popředí a pozadí textu (nebo textu v obrázku) jsou vůči sobě dostatečně kontrastní.

Kombinace barvy popředí textu (nebo textu v obrázku) a barvy či vzorku na pozadí tvoří dostatečný vzájemný kontrast, aby vzájemně nesplývaly pro uživatele, kteří mají zhoršený zrak nebo méně kvalitní zobrazovací zařízení. Dostatečný vzájemný kontrast má barva textu i v případě, že prvek získá focus. Pokud je text (nebo text v obrázku) použit pouze jako dekorace a nenesé žádný informační význam, nemusí být tato podmínka dodržena.

Pro výpočet hodnoty kontrastu je použit algoritmus výpočtu jasu (tzv. luminance) a pro ověření je možné využít on-line nástroje na www.pravidla-pristupnosti.cz/nastroje/kontrast.php. Vzájemný kontrast běžného písma do velikosti 18 bodů nebo tučného písma do velikosti 14 bodů dosahuje minimálně hodnoty 5:1. Kontrast běžného písma nad 18 bodů nebo tučného písma nad 14 bodů dosahuje minimálně hodnoty 3:1.

7. Velikost textu je možné zvětšovat a zmenšovat pomocí standardních funkcí prohlížeče. Při změně velikosti nedochází ke ztrátě obsahu nebo funkcionality.

Uživatelé, kteří mají zhoršený zrak nebo méně kvalitní zobrazovací zařízení, si mohou ve všech běžně používaných internetových prohlížečích pohodlně zvětšit velikost písma pomocí standardní funkcionality prohlížeče. Je možné zvětšit písmo minimálně na 200 % a zmenšit na 50 % původní hodnoty. Takové zvětšení/zmenšení písma zároveň nezpůsobuje ztrátu obsahu nebo funkcionality www stránky a pokud je to možné, nezpůsobuje nutnost použití horizontálního posuvníku.

Předpisy definující velikost písma na www stránce proto neobsahují jednotky, které by toto zvětšení znemožňovaly. Velikost tudíž není definována pomocí jednotek pt, pc, in, cm, mm a px.

Kapitola B: Práci s webovou stránkou řídí uživatel

---

8. Obsah ani kód webové stránky nepředpokládá ani nevyžaduje konkrétní způsob použití ani konkrétní výstupní či ovládací zařízení.

Každý uživatel má právo používat výstupní a vstupní (ovládací) zařízení podle vlastní volby. Kód ani obsah WWW stránky proto nesmí předpokládat (nebo dokonce vyžadovat), že uživatel například používá konkrétní operační systém, konkrétní prohlížeč, že má barevný monitor (nebo že vůbec používá monitor), že má aktivní zvukový výstup, že má možnost tisku atd.

Vzhledem k tomu, že uživatel může mít ve svém výstupním zařízení úseky WWW stránky uspořádané v odlišném pořadí, může ji vidět zformátovanou zcela odlišným způsobem nebo dokonce nemusí WWW stránku vidět vůbec (např. používá hlasový výstup) není možné se v textu odkazovat např. na "červeně zobrazený text", "text v pravém sloupci", "text na konci WWW stránky" atd.

Rovněž vstupní (ovládací) zařízení a jejich funkce se mohou mezi uživateli výrazně lišit. Webová stránka proto nemůže předpokládat, že uživatel používá konkrétní zařízení (tj. např. že má klávesnici, myš, že vidí grafický kurzor), nebo že určitá tlačítka klávesnice či myši existují a mají přiřazenu určitou funkci (např. F5 pro obnovení obsahu WWW stránky, F1 pro nápovědu, Enter pro odeslání formuláře, Tab pro pohyb mezi odkazy, pravé tlačítko myši pro kontextovou nápovědu). Tato tlačítka mohou mít u některých uživatelů přiřazenu zcela odlišnou funkci, nebo dokonce nemusejí být vůbec k dispozici.

9. Obsah WWW stránky se mění, jen když uživatel aktivuje nějaký prvek, který k takové akci obvykle vede.

Obsah WWW stránky se nemění, dokud uživatel neprovede akci, která je k takové změně jasným impulsem (např. kliknutí na odkaz, odeslání formuláře, kliknutí na aktivní prvek nebo volba položky ve formulářovém prvku).

Pouhá změna hodnoty formulářového prvku, aniž by byl formulář odeslán, nebo kliknutí na prvek, který není odkazem, smí ovlivnit jenom stávající obsah WWW stránky (např. zobrazení dodatečné části formuláře po výběru položky z nabídky, zobrazení/skrytí podnabídky po kliknutí na položku v menu atd.). Nesmí způsobit načtení nové WWW stránky či přesměrování – to je možné jen po aktivaci odkazu, nebo po odeslání formuláře.

Obvyklé akce uživatele, které nespočívají v aktivaci nějakého prvku (např. pohyb kurzoru po stránce, označení textu atd.) mohou způsobit pouze takovou dílčí změnu ve WWW stránce, která nezpůsobí její přeformátování – např. zobrazení/skrytí nějakého prvku, jehož viditelnost nemá vliv na formátování a pozici okolního obsahu (např. pozicovaný rámeček s detailními informacemi, zobrazení podnabídky atd.).

10. Nová okna se otvírají jen v odůvodněných případech a uživatel je na to předem upozorněn.

Otevření nového okna prohlížeče je možné, jen když uživatel aktivuje odkaz, nebo odešle formulář. K otevření nového okna prohlížeče tak nikdy nedochází automaticky, bez této uživatelské akce.

Způsob otevírání nových WWW stránek by neměl být ve většině případů v kódu nijak specifikován a měl by být ponechán na volbě uživatele. Pouze v odůvodněných případech (např. je-li třeba ponechat nadále zobrazenou stávající WWW stránku, nebo pro zobrazení doplňkových informačních oken a dialogů) jsou WWW stránky otevírány v novém okně. V tom případě je na to uživatel jasně a předem upozorněn – např. textem odkazu, upozorněním vedle odkazu nebo v atributu title značky <a>.

Pokud se má během jedné akce otevřít současně více oken, je uživatel dostatečně a předem upozorněn i na jejich počet.

11. Na webové stránce nic nebliká rychleji než třikrát za sekundu.

Tvůrce/správce WWW stránky musí zajistit, že žádná animace či dynamicky se měnící prvek na WWW stránce se trvale (více než třikrát po sobě) nemění s frekvencí větší než třikrát za sekundu. Jedná se především o blikání (změna viditelnosti prvku, přepínání pozitivního a negativního zobrazení, výrazné změny barevnosti prvku), pulzování (cyklická změna velikosti) a kmitání (opakovaný pohyb sem a tam). Tyto periodické změny prováděné po jistou dobu častěji než třikrát za sekundu mohou způsobit potíže osobám s určitými psychickými potížemi (například nastartovat epileptický záchvat).

Značka/hodnota blink nesmí být použita vůbec, protože u takové značky není možné nastavit frekvenci blikání a zajistit její dodržení na všech cílových zařízeních.

12. Pokud na webové stránce hraje jakýkoliv zvuk více jak tři sekundy, je možné tento zvuk vypnout nebo upravit jeho hlasitost, a to nezávisle na nastavení ostatního zvuku v počítači uživatele.

Neustále znějící zvuk na pozadí webové stránky způsobuje pokles či ztrátu koncentrace a některým uživatelům se zhoršenou schopností soustředění může až zamezit efektivně používat obsah a funkčnost takové stránky.

Pokud tedy není možné se takovým zvukovým podkresům zcela vyhnout, je uživatelům k dispozici jasný a jednoduchý mechanismus, jak tento zvuk vypnout, pozastavit nebo upravit jeho hlasitost. Tato uživatelská akce má však vliv pouze na zvuk na dané stránce a nijak neovlivňuje nastavení ostatního zvuku v počítači uživatele.

13. Pokud je obsah nebo funkčnost webové stránky závislá na nějakém časovém limitu, uživatelé mají pro použití stránky dostatek času.

Tvůrci WWW stránek v některých situacích pro použití dané stránky vymezí jen omezený čas. Uživatel je v takovém případě vždy informován, že se mu odpočítává čas a kolik ho má k dispozici. Pokud to vyloženě neznemožňuje charakter stránek (např. aukce s přesně daným časem konce nebo on-line test s omezenou dobou na vyplnění), může si uživatel zbývající čas prodloužit nebo časový limit zcela vypnout.

Kapitola C: Informace jsou srozumitelné a přehledné

---

14. Webové stránky sdělují informace jednoduchým jazykem a srozumitelnou formou.

Použití jasného a jednoduchého jazyka podporuje efektivní komunikaci. Nelze předpokládat, že každý návštěvník je odborníkem na problematiku, která je na webových stránkách prezentována. Informace na WWW stránkách jsou proto podávány co možná nejsrozumitelnějším způsobem.

Ke sdělení informací se nepoužívá odborná terminologie, cizí slova a méně obvyklé významy známých slov, jestliže nejsou v dokumentu řádně vysvětleny. Výjimkou jsou případy, kdy jejich použití je ke správnému výkladu nezbytně nutné. V textu se používají kratší věty místo dlouhých a komplikovaných souvětí.

Tvůrce WWW stránek nebo správce jejich obsahu nemůže předpokládat, že uživatel předem rozumí obsahu a struktuře jeho organizace a tomu by měl přizpůsobit styl informací a jejich strukturování.

15. Rozsáhlé obsahové bloky jsou rozděleny do menších, výstižně nadepsaných celků.

V případě, kdy jsou obsahové bloky velmi rozsáhlé, jsou tyto bloky vždy rozděleny do menších celků podle svého významu. Jedná se typicky o dlouhé texty, které se dělí do odstavců (značka `<p>`) a jsou vhodně nadepsány (značka `<h2>` až `<h6>`), o rozsáhlé formuláře, které se rovněž dělí do logických celků (značka `<fieldset>`) a mají také své nadpisy (značka `<legend>`). V případě dlouhých výběrových polí (tj. formulářový prvek `<select>`) jsou jednotlivé volby rovněž logicky rozděleny (značka `<optgroup>`) a nadepsány (atribut `label`).

16. Bloky obsahu, které se opakují na více WWW stránkách, je možné přeskočit.

Webová stránka bývá často rozdělena do typizovaných bloků, které se opakují na více stránkách. Jedná se typicky o hlavičku, navigaci, postranní sloupec, hlavní obsah, patičku atp. Pro uživatele, kteří používají pomocná výstupní zařízení, je podstatné, aby se na každé stránce rychle a pohodlně dostali k obsahovému bloku, ke kterému potřebují, a nemuseli zdlouhavě procházet opakující se bloky na každé stránce.

V úvodu každé stránky jsou proto uvedeny odkazy, které umožňují přechod na důležité bloky obsahu a přeskočení pro návštěvníky v danou chvíli nezajímavých částí stránky. Jedná se zejména o odkazy „Přejít na obsah“ a „Přejít na navigaci“. Tyto odkazy může tvůrce WWW stránek skrýt pro běžné vizuální zobrazení pomocí vhodného stylového předpisu kaskádových stylů (CSS). Pro skrývání však není vhodné používat předpis `display:none` ani `visibility:hidden`, protože takto skrytý text nejsou schopna některá pomocná výstupní zařízení interpretovat.

Kapitola D: Ovládání webu je jasné a pochopitelné

---

17. Navigace je srozumitelná a konzistentní na všech webových stránkách. Od ostatního obsahu je zřetelně oddělena.

Navigace je základním prvkem každého webu. Díky navigačním odkazům se uživatel pohybuje mezi jednotlivými WWW stránkami, postupuje stromovou strukturou dolů, nahoru či do strany. Aby byla navigace pro uživatele dobře použitelná, je vytvořena jednoduchým a intuitivním způsobem, jednotlivé navigační odkazy nejsou příliš dlouhé, jsou srozumitelné a dobře vyjadřují, kam vedou.

Navigační odkazy jsou sdruženy do samostatných bloků a nemísí se s vlastním obsahem WWW stránky. Jsou umístěny na každé WWW stránce na stabilním místě, aby je uživatel nemusel složitě hledat a mohl se spolehnout, že celý web je ovladatelný konzistentním způsobem. Pakliže je na WWW stránce navigačních informací více, (např. dva druhy navigací na dvou místech), musí mít toto rozdělení jasný význam a opodstatnění.

Pokud je to možné, je navigační blok odkazů vhodně nadepsán pomocí nadpisu (značka `<h2>` až `<h6>`).

18. Každá webová stránka (kromě úvodní webové stránky) obsahuje odkaz na vyšší úroveň v hierarchii webu a odkaz na úvodní WWW stránku.

Webové stránky jsou většinou tvořeny v tzv. stromové struktuře a každá WWW stránka pak patří ve struktuře na přesně dané místo. Některé jsou položeny hierarchicky výše, některé níže, některé jsou na stejné úrovni.

Pro uživatele je důležité, aby mohl pohodlně pomocí navigačních odkazů procházet strukturou vzhůru, dolů a do stran. Protože tvůrce WWW stránek neví, jaká bude první WWW stránka, kterou uživatel na webu navštíví (tj. přijde již na konkrétní stránku např. z vyhledávače nebo z odkazu na jiných WWW stránkách), musí uživateli umožnit rychle se zorientovat a bez obtíží se přesunout na titulní stránku a WWW stránku, která leží hierarchicky výše.

Přítomnost odkazu na titulní WWW stránku a vyšší úroveň v hierarchii je neméně důležitá i v rámci WWW stránky, která se obvykle zobrazuje v rámu (značka `<frame>`). Uživatel opět může přijít např. z vyhledávače na obsah konkrétního rámu, aniž by byly ostatní rámy, ve kterých je např. navigace, vůbec vidět.

19. Na rozsáhlejším webu je kromě standardní navigace k dispozici rovněž mapa webu nebo vyhledávání. Odkaz na mapu nebo vyhledávací formulář je k dispozici na každé stránce webu.

Mapa webu, neboli strukturovaný seznam odkazů na všechny WWW stránky webu, a vyhledávací formulář, jsou výbornými pomocníky pro orientaci v rámci složitého, rozsáhlého webu. Uživatel, který potřebuje konkrétní informaci a pro kterého by bylo jinak velmi obtížné procházet složitou strukturu webu, jednoduše navštíví mapu webu nebo použije vyhledávání.

Odkaz na mapu webu nebo vyhledávací formulář je k dispozici na každé WWW stránce na stejném místě, aby ji uživatelé mohli použít, ať už se aktuálně pohybují na webu kdekoliv.

20. Každá webová stránka má smysluplný název, vystihující její obsah.

Název WWW stránky (značka `<title>` v sekci `<head>`) je jedním z nejdůležitějších prvků pro správnou orientaci na webových stránkách. Název WWW stránky charakterizuje její obsah ještě před tím, než se uživateli odprezentuje.

V názvu WWW stránky je proto vždy uveden jak název celého webu, tak název konkrétní stránky, který jednoznačně a srozumitelně popisuje její obsah, smysl nebo funkcionalitu. Pokud je to možné, je rozlišující informace uvedena před informací obecnou (tzn. název stránky před názvem webu).

21. Každý formulářový prvek má přiřazen výstižný popisek.

U každého formulářového prvku (tj. značky `<textarea>`, `<input type="text">`, `<input type="radio">`, `<input type="checkbox">` a `<select>`) si musí být tvůrce WWW stránky jistý, že uživatel bez obtíží pozná, co má do daného prvku vyplnit nebo zvolit. Proto má každý prvek uvedený svůj popisek, ve kterém je jednoznačně uvedeno, jak s prvkem zacházet.

V některých výstupních zařízeních je však vazba mezi formulářovým prvkem a jeho nadpisem obtížně rozpoznatelná, proto jsou všechny popisky ke svým formulářovým prvkům jednoznačně přiřazeny pomocí značky `<label>` a vazebních atributů `for` (u značky `<label>`) a `id` (u značky formulářového prvku).

22. Pokud uživatel učiní chybu při vyplňování webového formuláře, je k dispozici informace o tom, ve které položce je chyba. Pokud je to možné, je k dispozici rovněž informace, jak chybu opravit.

Při vyplňování webového formuláře může dojít k tomu, že některou položku uživatel vyplní chybně. Po jeho odeslání se pak musí dozvědět, že formulář nebyl vyplněn správně, která položka je chybně vyplněna a že se má pokusit vyplnit položku správně a formulář znovu odeslat.

Tato informace je přehledně a srozumitelně zobrazena před formulářem (resp. co nejbližší začátku stránky) a může být doplňkově k dispozici i u chybně vyplněných polí. Pokud je to možné, oznámení o chybě rovněž obsahuje informaci o tom, proč chyba vznikla a jakým způsobem ji opravit.

23. Text odkazu nebo jeho přímý kontext výstižně popisují cíl odkazu.

Z textu každého odkazu by měl uživatel poznat, kam odkaz vede a co může na cílové stránce očekávat. Text odkazu je proto dostatečně popisný a výstižný. Pokud není možné vyjádřit informaci o cíli odkazu pomocí textu odkazu, je tato informace dostupná alespoň v atributu `title` odkazu (značky `<a>`) nebo v přímém kontextu odkazu.

Přímým kontextem odkazu je míněna věta, odstavec (značka `<p>`), položka seznamu (značky `<li>`, `<dt>` nebo `<dd>`) nebo buňka tabulky (značka `<td>`), ve které se odkaz nachází. Přímým kontextem je rovněž vazba mezi záhlavím řádku/sloupce tabulky (značka `<th>`) a buňkou tabulky, která do daného řádku/sloupce patří.

24. Každý rám má vhodné jméno či popis vyjadřující jeho smysl a funkčnost.

Některá zobrazovací či hlasová zařízení neumějí s rámy (tj. prvek `<frame>`) pracovat a prezentují je jednotlivě. Proto je nutné, aby uživatel věděl, co je obsahem každého rámu ještě před tím, než je mu prezentován jeho obsah.

Všechny rámy jsou pojmenovány tak, aby jejich název vystihoval smysl a funkčnost daného rámu. Musí být pochopitelně jednoslovný. Tento název je pak uveden v rámci prvku `<frame>` v atributu `name`. Pakliže jednoslovný název rámu nedokáže dostatečně vyjádřit jeho smysl a funkčnost, je v rámci prvku `<frame>` přítomen ještě atribut `title`, ve kterém je pak uvedena víceslovná informace, která doplňuje obsah atributu `name`.

Kapitola E: Kód je technicky způsobilý a strukturovaný

---

25. Ve zdrojovém kódu nejsou použity sémantické značky pro obsah, který neodpovídá jejich významu.

Sémantické (významové) značky jazyka (X)HTML se používají pro vyjádření významu daného prvku (nadpis, citace, zdůraznění atp.). Pomocná výstupní zařízení umějí tyto značky používat a význam takto označených prvků zprostředkovávají svým uživatelům.

Je proto nezbytné, aby pomocí sémantických značek nebyl označen takový prvek, který svým charakterem neodpovídá významu značky. Například kvůli dosažení vizuální podoby (značka pro nadpis kvůli zvětšení textu, značka pro blokovou citaci kvůli odsazení od levého okraje atp.). Sémantickou značkou tak musí být označen pouze takový prvek, který svým charakterem použité značce odpovídá.

26. Prvky značkovacího jazyka mají vždy uvedenu počáteční a koncovou značku, vyjma situace, kdy to použitá specifikace nevyžaduje. Značky jsou správně zanořeny a nedochází k jejich křížení.

Webové stránky jsou vytvořeny kódem nějaké mezinárodně uznávané verze značkovacího jazyka HTML či XHTML. Syntaktická správnost vůči zvolené specifikaci značkovacího jazyka je klíčová po správnou funkcionální výstupních zařízení.

Pomocná zobrazovací zařízení nemusejí být k chybám v syntaxi značkovacího jazyka tak tolerantní jako běžné internetové prohlížeče a vyžadují správné uvedení jednotlivých značek. Proto mají prvky značkovacího jazyka (X)HTML vždy uvedenu počáteční i koncovou značku, vyjma situace, kdy to použitá specifikace nevyžaduje. Značky jsou správně zanořeny a nedochází k jejich křížení.

Vodítkem pro kontrolu zdrojového kódu může být softwarový validátor, např.

<http://validator.w3.org/>.

27. Ve zdrojovém kódu je určen hlavní jazyk obsahu webové stránky.

Pomocná výstupní zařízení mohou mít potíže při interpretaci textového obsahu WWW stránky, pokud nerozpoznají, v jakém jazyce byl text napsán. Proto je tato informace přítomna ve zdrojovém kódu stránky pomocí atributů `lang` a/nebo `xml:lang` ve značce `<head>`.

V HTML 4.01 je ve značce `<head>` přítomen pouze atribut `lang`. V XHTML posílaném jako `application/xhtml+xml` je přítomen pouze atribut `xml:lang`. V XHTML posílaném jako `text/html` jsou pro účely zachování zpětné kompatibility přítomny oba atributy.

28. Prvky tvořící nadpisy a seznamy jsou korektně vyznačeny ve zdrojovém kódu a jsou popisné.

Při prezentování seznamů a nadpisů se – především v hlasových čtečkách – používají specifické postupy, zpřístupňující uživateli strukturu nadpisů WWW stránky, umožňující snadný pohyb mezi nimi. Proto jsou jako nadpis (tj. značkami `<h1>` až `<h6>`) označeny všechny prvky, které nějaký nadpis představují.

V případě správného použití značek pro seznamy hlasové čtečky poskytují informaci o struktuře a typu seznamů a umožňují snazší navigaci mezi položkami seznamů. Proto jsou korektně označeny všechny seznamy (značky `<ol>`, `<ul>` a `<dl>`) a jejich jednotlivé položky (značky `<li>`, resp. `<dt>` a `<dd>`).

29. Je-li tabulka použita pro zobrazení tabulkových dat, obsahuje značky pro záhlaví řádků a/nebo sloupců.

Tabulky jsou primárně určeny k zobrazení tabulárních dat (křížově závislých údajů) a k tomu účelu jsou konstruovány i různá alternativní výstupní zařízení, která se snaží např. nevidomým uživatelům prezentovat tabulky co nejpochoptelnější formou. Takové tabulky proto obsahují prvky `<th>`, kterými jsou vyznačena záhlaví řádků a/nebo sloupců a které jsou pomocnými zobrazovacími technologiemi prezentovány před každým řádkem/sloupcem, či dokonce před každou buňkou tabulky.

Naopak, tvoří-li tabulka jen pomocnou konstrukci k rozvržení obsahu na WWW stránce a její obsah netvoří křížově závislá data, prezentovaná záhlaví by výrazně zhoršila pochopení struktury a obsahu tabulky, a proto zde prvky `<th>` být nesmějí.

30. Všechny tabulky dávají smysl čtené po řádcích zleva doprava.

Pomocná výstupní zařízení obvykle prezentují obsah tabulek po řádcích, každý řádek pak po buňkách zleva doprava. Pokud by byl nějaký související obsah rozdělen pod sebe do dvou řádků tabulky, při grafické prezentaci sice může opticky navazovat, ale na alternativním výstupu budou tyto úseky přerušeny obsahem sousedních buněk. Proto tvůrce WWW stránek nesmí předpokládat, že je uživateli patrná návaznost ve svisle sousedících buňkách, a obsah každé tabulky musí vždy dávat smysl, je-li čtený po řádcích.